

Pvm/Datum/Date

10.5.2024

Dnro/Dnr/DNo

2731/00.00.01.00.02/2024

Eduskunta

Maa- ja metsätalousvaliokunta

MmV@eduskunta.fi**HALLITUKSEN ESITYS (HE 33/2024) EDUSKUNNALLE LAIKSI YHTEISEN KALASTUSPOLITIIKAN SEURAA-MUSJÄRJESTELMÄSTÄ JA VALVONNASTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISEKSI**

Ruokavirasto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa.

Ruokavirasto on maa- ja metsätalousministeriölle annetussa lausunnossa esittänyt havain-toja lakimuutoksesta ottaen huomioon EU-lainsäädännön vaatimukset kansalliselle lainsää-dännölle. Ruokavirasto nostaa esiin tässä yhteydessä eräitä niistä.

Hallituksen esityksen mukaan rikkomusmaksu määrättäisiin erikseen jokaisesta teosta tai laiminlyönnistä.

Ruokaviraston näkemyksen mukaan lain (1188/2014) 49 ja 51 §:ien muutos pelkästään siten, että rikkomusmaksu määrättäisiin erikseen jokaisesta teosta, olisi ongelmallinen. Se voi joh-taa osassa tapauksia kohtuuttoman ankaraan lopputulokseen, kun toimijalle määrätään use-asta teosta samalla kertaa vähintään minimimäärä rikkomusmaksua (100 tai 300 euroa) esi-merkiksi laiminlyönnistä lähettää lain mukaisia ilmoituksia määrääjassa viranomaiselle. Li-säksi suurin osa rikkomus- ja seuraamusmaksuista määrätään luonnollisille henkilöille.

Ruokavirastossa ratkaistavista tapauksista noin 30–50 % koskee saalisarvioiden sallitun poik-keaman ylitystä (MOT-sääntö). EU-säädösten mukaan saalisarvioiden poikkeaminen on aina jatkossa vakava rikkomus, josta kansallisen lainsäädännön mukaan kustakin teosta on mää-rättävä vähintään 2000 euron seuraamusmaksu. Maksu kohdistetaan luonnolliseen henki-löön aluksen kapteeniin. Jos samalla kertaa on ratkaistavana kaksi tai useampia tekoja, lop-putulos voi olla kohtuuttoman ankara tällaisessa tilanteessa. Menettely, jossa yksikköran-gaistukset yksinkertaisesti lasketaan yhteen, on esimerkiksi rikosoikeudessa katsottu hel-posti johtavan kohtuuttoman ankariin rangaistuksiin.

Sanktiomaksun kohtuullistaminen

Edellä esitetyn perusteella Ruokavirasto on ehdottanut lausunnossaan maa- ja metsätalous-ministeriölle, että lain muuttamisen yhteydessä tulisi myös säätää mahdollisuudesta koh-tuullistaa sanktiomaksun määrää ja voida määrätä se vähimmäismäärää pienempänä. Ny-kyisessä laissa ei ole sanktion kohtuullistamista koskevaa säännöstä, vaan sanktio voidaan

Pvm/Datum/Date

10.5.2024

Dnro/Dnr/DNo

2731/00.00.01.00.02/2024

ainoastaan jättää määräämättä kokonaan. Käytännössä on tilanteita, joissa sanktion määrääminen on tarpeen, mutta se muodostuu ilman kohtuullistamissäännöstä kohtuuttoman ankaraksi tekoon ja sen olosuhteisiin nähden. Ruokaviraston näkemyksen mukaan lain tulisi sisältää kohtuullistamissäännös. Tältä osin Ruokavirasto viittaa esimerkkinä elintarvikelain (297/2021) kohtuullistamissäännökseen (67 § 2 mom.).

Määräämättä jättäminen

Lain 54 §:ssä on säädetty mahdollisuudesta jättää rikkomusmaksu tietyin edellytyksin määräämättä kokonaan, mutta säännöksen soveltaminen tulee vain harvoin kyseeseen, sillä se edellyttää kaikkien pykälässä säädettyjen ehtojen täyttymistä samanaikaisesti. Ehtoja on lukuisia. Ruokavirasto on katsonut lausunnossaan, että säännöksen soveltamisedellytyksiä tulisi lieventää siten, että lukuisien ehtojen samanaikaisesta täyttymisestä määräämättä jättämisen edellytyksenä luovuttaisiin. Ehtojen tulisi olla valinnaisia siten, että kussakin yksittäistapauksessa voitaisiin antaa merkitystä erityisesti niille olosuhteille, jotka tapauksessa ovat merkityksellisiä ja vaikuttavat teon moitittavuuteen.